

Przesłanki ogłoszenia upadłości konsumenckiej

Upadłość konsumencka jest jednym z najskuteczniejszych sposobów na oddłużenie osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej.

Ogłoszenie upadłości konsumenckiej wymaga spełnienia określonych przez ustawę – Prawo upadłościowe – warunków. To od ich spełnienia zależy, czy sąd otworzy postępowanie upadłościowe.

Zgodnie z zasadą prawa upadłościowego, określoną w art. 10 prawa upadłościowego, upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny. Niewypłacalny jest dłużnik, który utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych.

Ustawa w art. 11 ust. 1a wprowadza domniemanie, że dłużnik jest niewypłacalny, gdy utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza 3 miesiące.

Przykład: opóźnienia dłużnika w płatnościach rat pożyczek, kredytów lub zobowiązań wobec spółdzielni wynoszą ponad 3 miesiące, a jego sytuacja finansowa nie rokuje poprawy.

Sąd odmówi ogłoszenia upadłości, jeśli uzna, że nie zachodzi niewypłacalność dłużnika, czyli sytuacja, w której dłużnik będzie wypłacalny. Taka sytuacja praktycznie się nie zdarza, jednak sąd jest zobligowany do jej zbadania. Ocena niewypłacalności polega na ustaleniu, czy majątek dłużnika pozwala na spłatę wszystkich wierzycieli bez postępowania upadłościowego. Jeśli dług można spłacić w stałych ratach w rozsądnym czasie, dłużnik nie jest niewypłacalny.

W razie ogłoszenia upadłości konsumenckiej dopuszczalne jest prowadzenie postępowania upadłościowego również w sytuacji, gdy dłużnik posiada wyłącznie jednego wierzyciela.

Z samej nazwy upadłości konsumenckiej wynika, że jest ona przeznaczona wyłącznie dla osób nieprowadzących działalności gospodarczej. Oznacza to, że dłużnik w dniu zgłoszenia wniosku nie może prowadzić działalności gospodarczej ani być współnikiem spółki cywilnej.

Nie oznacza to, że dłużnik nigdy wcześniej nie mógł prowadzić działalności gospodarczej, lecz że zakończył jej prowadzenie, zanim złożył wniosek. Zakończenie działalności gospodarczej polega na wyrejestrowaniu jej z CEIDG, a w przypadku osób będących wspólnikami spółki cywilnej – na zakończeniu uczestnictwa w tej spółce.

W postępowaniu dotyczącym upadłości konsumenckiej, gdy wniosek składa dłużnik, nie jest konieczne posiadanie przez niego odpowiednich środków finansowych na pokrycie kosztów postępowania. Sąd rozpoznaje wniosek o ogłoszenie upadłości, nawet jeżeli majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na ich pokrycie.

W przypadku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania albo w masie upadłości brak jest płynnych funduszy na ich pokrycie, koszty te pokrywa tymczasowo Skarb Państwa (art. 4917 Prawa upadłościowego).

Sądy sporadycznie oddalają wnioski o ogłoszenie upadłości konsumenckiej. W praktyce sąd, wydając postanowienie o ogłoszeniu upadłości, w zasadzie jedynie formalnie potwierdza złożenie przez dłużnika stosownego wniosku. Dopiero na końcu postępowania upadłościowego następuje ocena przyczyn niewypłacalności oraz właściwa weryfikacja przesłanek umożliwiających oddłużenie. Przyczyny niewypłacalności wpływają na zakończenie postępowania upadłościowego, w szczególności na długość okresu spłat i wysokość rat ustalonych w planie spłaty, możliwość całkowitego umorzenia zobowiązań bez ustalania planu spłaty oraz ryzyko odmowy oddłużenia.

Masz dodatkowe pytania? Borykasz się z innymi problemami natury prawnej, a nie jesteś w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy?

Możesz skorzystać z darmowej porady w punktach nieodpłatnych pomocy prawnej i świadczenia poradnictwa obywatelskiego w budynku Urzędu Miasta Zielona Góra przy ul. Dąbrowskiego 41 punkty są czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30-18:30

Obowiązują wcześniejsze zapisy na poradę pod nr tel.: 68 456 48 34 w godzinach pracy urzędu lub osobiście w Biurze Obsługi Interesanta przy ul. Podgórnej 22 w Zielonej Górze.

Artykuł powstał w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM zadania publicznego pt.: „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i dwóch punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie miasta Zielona Góra w 2025 r.” finansowanego ze środków przekazanych przez Miasto Zielona Góra. Artykuł jest wkładem własnym osobowym do ww. zadania.